

положение, неспособността, нерешителността и даже боязливостта на Клермонъ-Кондѣ, този планъ обѣщавалъ да има важенъ успѣхъ.

Въ края на май брауншвейгския херцогъ събралъ армията си и, като оставилъ генерала Изенбурга съ 5.000 души хессенска милиция да наблюдава армията на Субиза, самъ съ 25.000 души скрито тръгналъ отъ Дюлменъ къмъ Рейнъ, прѣзъ нощта на 1 сръщу 2 юний прѣминалъ прѣзъ него въ Еммерихъ, принудилъ войскитѣ отъ лѣвия флангъ на французската армия да отстъпятъ отъ Клеве и да отидатъ къмъ Сонсбекъ. Клермонъ-Кондѣ, като съсрѣдоточилъ армията си, заелъ силна по мѣстность позиция между Клостеркампъ и Миллингенъ, близо до Рейнбергъ, съ тила къмъ Рейнъ. Съюзнитѣ войски съ една часть го атакували отъ фронта, а съ друга заобиколили лѣвия му флангъ. Слѣдъ единъ доста упоритъ бой при Клостеркампъ (на 12 юний, при което съюзната пѣхота за *първъ пѣтъ* била построена, за настѣпление, въ *баталіонни колони*, главитѣ на които се намирили на една линия), Клермонъ-Кондѣ, като се боялъ да бѣде отхвърленъ къмъ Рейнъ и отрѣзанъ отъ Франция и Субиза, прѣзъ нощта отстъпилъ въ безрѣдъца прѣзъ Мёрсъ и Крефелдтъ къмъ Нуйсъ, но по настояването на генералитѣ си върналъ се при Крефелдъ и

тукъ се расположилъ задъ укрѣпени линии, като прикрилъ двата си фланга съ гори и згодна за отбрана мѣстность.

Брауншвейгския херцогъ веднага тръгналъ къмъ Крефелдтъ и за атакуване на французитѣ раздѣлилъ армията си на 3 части: до като генералъ Споркенъ съ едната часть задържалъ дѣсното крило на французитѣ, самъ той съ другата заобиколилъ и отблъсналъ лѣвото имъ крило и се съединилъ съ генерала Оберга, който съ третата часть атакувалъ между това укрѣпенитѣ линии отъ фронта и нахлулъ прѣзъ тѣхъ въ центра (на 23 юний). Клермонъ-Кондѣ, като загубилъ въ сражението до 7.000 души и за да избѣгне пълно поражение, отстъпилъ къмъ Кѣлнъ. А брауншвейгския херцогъ блокиралъ Везель, заелъ значително пространство отъ страната между долний Рейнъ и долний Маасъ, взелъ слѣдъ кратковременна обсада Дюсселдорфъ, и, като направилъ мостъ въ Реесъ, подъ Везель, за да обезпечи съобщенията съ Вестфалия, расположилъ армията си на квартири около Юлихъ, въ очакване пристиганieto на единъ 12-хиляденъ английски спомагателенъ корпусъ.

По този начинъ французската армия въ тѣчение на нѣколко мѣсеца се намалила на половина и се лишила отъ всичкитѣ направени отъ нея завоювания.

§ 62.

Отбранителнитѣ дѣйствия на брауншвейгския херцогъ. — Настѣпателнитѣ дѣйствия на Контада.

Успѣхитѣ на съюзницитѣ на лѣвата страна на долний Рейнъ, особено побѣдата при Крефелдтъ, накарали версайския кабинетъ да вземе по рѣшителни мѣрки. Армията на Клермонъ-Кондѣ била усилена до 80.000 души и главното начальство надъ нея повѣрено на маркиза Кон-

тада, единъ отъ най-добритѣ тогавашни французски генерали, който се образувалъ подъ знамената на маршала графа саксонски. Армията на Субиза (25.000 души), която най-напрѣдъ била опрѣдѣлена да отиде въ Бохемия, била оставена на Рейнъ, за да поддържа Контада, който